

Instytut Pamięci Narodowej - Wrocław

<https://wroclaw.ipn.gov.pl/wro/aktualnosci/242470,Uroczystosc-upamietniajaca-82-rocznice-bitwy-pod-Monte-Cassino-oraz-sp-por-Jerze.html>
21.05.2026, 18:55

Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026

Na Cmentarzu Grabiszyńskim we Wrocławiu odbyła się uroczystość poświęcona pamięci Jerzego Adlersteina — uczestnika bitwy o Monte Cassino, oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion”, żołnierza II Korpusu Polskiego, odznaczonego m.in. Krzyżem Srebrnym Orderu Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych oraz Krzyżem Monte Cassino.

[Bitwa o Monte Cassino Jerzy Adlerstein](#)

18.05.2026

Jerzy Adlerstein przeszedł cały szlak bojowy II Korpusu Polskiego we Włoszech — Monte Cassino, Ankone, rzekę Metauro, Apeniny Emiliańskie i Bolonię. Po wojnie, obawiając się represji komunistycznych, pozostał na emigracji w Wielkiej Brytanii. Zmienił nazwisko, urwał kontakty — także z rodziną. Prawdopodobnie z obawy przed szykanami, które czekały go w komunistycznej Polsce. Nie chciał narażać na nie również swoich bliskich.

Dzisiejsza uroczystość była symbolicznym hołdem oddanym nie tylko Jerzemu Adlersteinowi, ale wszystkim żołnierzom II Korpusu Polskiego, którzy walczyli o wolność Ojczyzny daleko od domu. Tablica na grobie ma wymiar symboliczny — prochy Bohatera zostały rozrzucone na terenie cmentarza w Wielkiej Brytanii.

W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele władz samorządowych, wojska, duchowieństwa, instytucji historycznych oraz rodzina Bohatera. Organizatorem uroczystości był wrocławski oddział Instytutu Pamięci Narodowej.

- Wiemy, że nie wszyscy nasi żołnierze mogli wrócić do Polski po II wojnie światowej. Niektórzy pozostali na obczyźnie na zawsze. Taką drogę — i chyba słusznie — wybrał również Jerzy Adlerstein, obawiając się represji. Dzisiaj, symbolicznie, po 82 latach pan porucznik powraca z ziemi włoskiej do Polski. Dołącza do panteonu bohaterów spod Monte Cassino. Jak wiemy, na wrocławskich cmentarzach spoczywa wielu uczestników tej bitwy. Wrocław może być dumny, że właśnie tutaj ostatnie miejsce spoczynku znaleźli ci, którzy zapisali tak piękne karty w historii polskiego oręża — mówił nad symbolicznym grobem Jerzego Adlersteina dr hab. Kamil Dworaczek, dyrektor wrocławskiego Oddziału IPN.

Głos zabrali także członkowie rodziny Bohatera — Maria Wanke-Jerie, Małgorzata Wanke-Jakubowska oraz Andrzej Jerie, dyrektor Centrum Historii Zajezdnia. Wojskową Asystę Honorową wystawił 31. Batalion Radiotechniczny, natomiast oprawę muzyczną zapewnili przedstawiciele Orkiestry Reprezentacyjnej Wojsk Lądowych. Podczas uroczystości odśpiewano hymn państwowy, złożono kwiaty i znicze oraz odegrano sygnał „Cisza”.

Szczególnym momentem było wspólne wysłuchanie pieśni „Czerwone Maki na Monte Cassino” – utworu, który od pokoleń przypomina o bohaterstwie polskich żołnierzy walczących o wolną Polskę.

Po uroczystości zaproszeni goście udali się kilkanaście metrów dalej, aby oddać hołd innemu żołnierzowi spod Monte Cassino – wachmistrzowi Antoniemu Niewęgłowskiemu. Nowy nagrobek powstał w 2022 roku i został sfinansowany przez Oddział IPN we Wrocławiu. Niestety, w przestrzeni internetowej wciąż pojawia się fałszywa informacja, że grób zostanie zlikwidowany.

Wrocławski IPN dba o groby Bohaterów i reaguje na każdy sygnał dotyczący możliwych prób likwidacji miejsc pamięci. Dziękujemy za wszystkie informacje i zgłoszenia – pamięć o Bohaterach to nasza wspólna odpowiedzialność i obowiązek wobec tych, którzy oddali życie oraz poświęcili własną przyszłość dla wolnej Polski. Dzięki wspólnej trosce możemy ocalić od zapomnienia ludzi, którym zawdzięczamy niepodległość.



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026/ fot. M.Parysek IPN Wrocław



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026



Uroczystość upamiętniająca 82. rocznicę bitwy pod Monte Cassino oraz śp. por. Jerzego Adlersteina - oficera 4. Pułku Pancernego „Skorpion” 2. Korpusu Polskiego, uczestnika Kampanii Włoskiej i bohatera spod Monte Cassino - Cmentarz Grabiszyński we Wrocławiu, 18 maja 2026

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Wrocław

Upamiętnienie